

El fracàs de la fraternitat

L'èxit de la cultura catalana a Frankfurt ha propiciat un esclat de fúria mal dissimulada en molts ambients intel·lectuals espanyols, el darrer dels quals un editorial, impagable de tan paranoic i ridícul que era, publicat ahir pel diari 'El País'. Ara, més enllà de l'anècdota, allò que s'ha manifestat aquests dies és un altre gran fracàs de la transició: trenta anys després, tot allò de la 'fraternitat dels pobles d'Espanya' se n'ha anat en orris. I això significa que és Espanya, i no nosaltres, qui ha perdut una gran oportunitat. Potser la darrera.

L'èxit de la cultura catalana a Frankfurt ha propiciat un esclat de fúria mal dissimulada en molts ambients intel·lectuals espanyols, el darrer dels quals un editorial, impagable de tan paranoic i ridícul que era, publicat ahir pel diari 'El País'. Ara, més enllà de l'anècdota, allò que s'ha manifestat aquests dies és un altre gran fracàs de la transició: trenta anys després, tot allò de la 'fraternitat dels pobles d'Espanya' se n'ha anat en orris. I això significa que és Espanya, i no nosaltres, qui ha perdut una gran oportunitat. Potser la darrera. El 1975 els independentistes eren quatre gats, literalment. Potser perquè molts no enteníem allò que de debò passava, però sobretot perquè l'oposició antifranquista havia posat pertot com a divisa secundària després del famós 'llibertat, amnistia i estatut d'autonomia', la fraternitat dels 'pobles d'Espanya', dels 'pobles ibèrics', dels 'pobles de l'estat' i tot de variants semblants. L'anàlisi que quasi tothom compartia era que l'opressió nacional era una conseqüència del franquisme i que, mort el règim, era possible d'imaginar un estat en què la convivència entre les nacions fos fraternal i diferent, sense subordinació ni oposició. És cert que era sobretot des del nostre país que es posava l'èmfasi en això. Hi ha un miler d'anècdotes que expliquen que a Madrid no ho veien igual. En recorde una que conta Eliseu Climent: en el famós concert de Raimon a Madrid un dirigent de l'oposició clandestina li va dir amb desgana que ja ens donarien l'autonomia, als valencians... Encara es movien en la clandestinitat, però ja es pensaven que eren ells qui havien de donar l'autonomia i que els altres hauríem d'estar-los agraïts! El cas és que han passat trenta anys i, si deixem de banda la descentralització administrativa, no hem avançat gaire. Els espanyols s'irriten per cada pas endavant que fem, per cada acte de normalitat; molts tenim fins i tot la sensació que cada volta s'irriten més. I que s'irriten els espanyol de dreta i els espanyols d'esquerra. I que no hi ha res a fer. La fraternitat és impossible, si l'altre no sap fer res tret de protestar, renegar i maleir. La fraternitat és cosa de dos; ha de ser cosa de dos, si vol ser. I de fraternals, entre ells no se'n veu ni un, ni mig, ni cap. Aquests dies a Frankfurt podrien haver-se alegrat, els espanyols, del fet que una cultura 'espanyola' (fraternalment, si més no) acaparés l'atenció de tot el món, que un escriptor 'espanyol' (fraternalment, si més no) com és Quim Monzó triomfara en el discurs inaugural, o que un altre escriptor 'espanyol' (fraternalment, si més no) com és Jaume Cabré tinguera el llibre de la Fira, reconegut pels crítics alemanys. No solament no ho han fet, no solament no han expressat gens de satisfacció, sinó que ens han maltractat, ens han insultat, han fet pallassades com ara escriure una columna en turc, han manipulat els fets convertint una sola pregunta d'un sol periodista en una mena de clam contra el català, han amagat tot aspecte positiu i han realçat fins a l'exageració qualsevol coseta que no acabara d'anar bé... Sincerament, ells hi perden. Llegir els diaris nacionalistes espanyols (de Barcelona o de Madrid) ha estat aquests dies una lliçó. Als anys setanta molta gent va mirar de bastir un pont, molta gent des d'ací va creure que una altra Espanya era possible, però avui, i vist com les gasten, tot això és simplement una monumental pèrdua de temps. Ells no tenen gens de ganes ni de ser fraternals ni de ser amables, ni tan sols de ser educats, ni de res de res. I no sé si saben on ens van portant, però cada volta que ensenyen aquesta cara seua, tan visceral, rabiosa i intolerant, també ens allunyen més d'una fraternitat que segurament ells mai no han ni acabat d'entendre. Ja s'ho faran.

15 octubre 2007

Una notícia de VilaWeb.com

Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
Enllaç permanent